

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
พ.ศ. ๒๕๑๐ (มารดาของทหารผ่านศึกที่ไม่มีสัญชาติไทย มีสิทธิได้รับ
บัตรประจำตัวครอบครัวทหารผ่านศึกหรือไม่)

องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกได้มีหนังสือ ที่ กท ๕๑๐๒/๑๑๔๗ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นองค์การของรัฐเพื่อการกุศล มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ เพื่อการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ เนื่องจากการให้การสงเคราะห์โดยเฉพาะการพิจารณาคุณสมบัติของผู้จะได้รับบัตรประจำตัวครอบครัวทหารผ่านศึก ตามข้อบังคับสภาพทหารผ่านศึก ว่าด้วยการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ พ.ศ. ๒๕๒๒ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๐ กำหนดว่า “ผู้ที่ได้รับบัตร ประจำตัวครอบครัวทหารผ่านศึก คือ บิดา มารดา สามีนหรือภริยา และบุตรของทหารผ่านศึก ที่ถึงแก่ความตายเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่ในการสงครามหรือในการรบ หรือป้องกัน หรือปราบปราม การกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยแห่งราชอาณาจักร ไม่ว่าภายในหรือภายนอก ราชอาณาจักร หรือในการปราบปรามการจลาจล ตามที่กระทรวงกลาโหมหรือสำนักนายกรัฐมนตรี กำหนด ทั้งนี้ เฉพาะผู้ที่ได้ทำการป้องกันหรือปราบปรามโดยตรงต่อการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคง หรือความปลอดภัยแห่งราชอาณาจักร สำหรับการกระทำนั้นต้องเป็นการใกล้กับเหตุและเป็นการเสี่ยง อันตรายด้วย” ซึ่งผู้ขอรับการสงเคราะห์ดังกล่าวเป็นบุคคลไม่มีสัญชาติไทย นั้น องค์การฯ พิจารณาแล้ว เพื่อให้การสงเคราะห์ฯ เป็นไปด้วยความถูกต้อง จึงขอหารือว่า กรณีมารดาของทหารผ่านศึกที่ถึง แก่ความตายเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่เป็นบุคคลไม่มีสัญชาติไทย จะมีสิทธิได้รับบัตรประจำตัวครอบครัวฯ ตามข้อบังคับสภาพดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) พิจารณาข้อหารือขององค์การสงเคราะห์
ทหารผ่านศึก โดยมีผู้แทนกระทรวงกลาโหม (สำนักงานปลัดกระทรวง) และองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า มาตรา ๖^๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. ๒๕๑๐ มีเจตนารมณ์ให้การสงเคราะห์แก่บุคคลที่เป็นทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ โดยมาตรา ๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกฯ ได้กำหนดนิยามของคำว่า “ครอบครัวทหารผ่านศึก” หมายถึง บิดามารดา สามีนภรรยา และบุตรของทหารผ่านศึก และมาตรา ๑๑^๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้การสงเคราะห์เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการในข้อบังคับของสภาทหารผ่านศึก ซึ่งเมื่อพิจารณาบทบัญญัติในมาตรา ๕ มาตรา ๖ และมาตรา ๑๑ ดังกล่าวแล้ว มิได้มีบทบัญญัติใดกำหนดความหมายของคำว่า “บิดามารดา สามีนภรรยา และบุตร” ของทหารผ่านศึกไว้เป็นการเฉพาะ ทั้งมิได้กำหนดสัญชาติของบุคคลดังกล่าวด้วย กรณีจึงต้องถือตามความหมายทั่วไปในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น ตามข้อหาหรือแม้มารดาของทหารผ่านศึกนั้นจะเป็นบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย ก็มีสิทธิได้รับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งมีสิทธิที่จะได้รับบัตรประจำตัวครอบครัวทหารผ่านศึกด้วย

(นายดิศทัต ใตระกิตย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๕๔

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก” เรียกโดยย่อว่า “อผศ.” เป็นองค์การของรัฐเพื่อการกุศล แต่มิใช่รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อสงเคราะห์

- (๑) ทหารผ่านศึก
- (๒) ครอบครัวทหารผ่านศึก และ
- (๓) ทหารนอกประจำการ

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ครอบครัวทหารผ่านศึก” หมายความว่า บิดามารดา สามีนภรรยา และบุตรของทหารผ่านศึก

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๑๑ ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก หรือทหารนอกประจำการที่จะได้รับการสงเคราะห์หรือถูกงดการสงเคราะห์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการในข้อบังคับสภาทหารผ่านศึก